

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2089
Tarih: 30.05.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Üçüncü yıl dönümünde Gezi Direnişi'nin ortaya çıkış sebeplerinin, insanların merkezi kararlara ve kendi yaşam şekillerine müdahale edilmesi sonucu itirazlarının dinlenmesi ve yaşanan polis şiddetinin araştırılması için amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

İdris BALUKEN

HDP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

İstanbul Taksim Meydanı'nda Gezi Parkı'na yapılacak topçu kışlasına itirazla başlayan Gezi Direnişi 28 Mayıs 2013 günü iş makinelerin durdurulması ve parkta başlayan nöbetle birlikte günlerce sürecek ve tüm Türkiye'ye yayılacak "Gezi Direnişi" başlamıştır. Üçüncü yıl dönümünde Gezi Direnişi, hafızalarda yeni bir kuşağın gerçekleştirdiği bir tür kolektif hikâyeyi ve direnişin toplumsal hafızasını oluşturdu. Eylemler İstanbul'da başlayıp İzmir, Ankara, Rize, Antalya, Adana, Muğla, Eskişehir olmak üzere Türkiye'nin 81 ilinde yüzbinlerce kişiyle eylemler devam etti. Parkta nöbet tutan gençlerin talebi olan Topçu Kışlası'nın iptal edilmesi Hükümet tarafından 'Ne yaparsanız yapın, biz kararı verdik, verdiğimiz gibi bunu işleyeceğiz.' sözleri ve dönemin İstanbul Valisi'nin müzakereye ve dinlemeye açık olmayan tutumu sonucu giderek polis şiddetinin yükseldiği bir duruma evrilmiştir. Taksim'deki son yeşil alanı korumak için başlayan eylemler, öncesindeki Hükümetin başta kadınlar olmak üzere gençlerin ve farklı kimliklerin yaşam şekillerine müdahale eden üstenci politikalara büyük bir itiraza dönüşmüştür. Devletin demokratik eylemleri ağır bir şiddet ve bastırmasıyla direniş büyümüştür.

Gezi Direnişi süresince ve sonrasındaki Gezi eylemlerinde Mehmet Ayvalıtış, Abdullah Cömert, Ethem Sarısülük, Mustafa Sarı, İrfan Tuna, Selim Önder, Zeynep Eryaşar, Medeni Yıldırım, Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan, Serdar Kadakal ve Berkin Elvan yaşamını yitirmiştir. Eylemlerde Türk Tabipler Birliği'nin raporuna göre 8.000 kişi yaralanmıştır. Baroların ulaşabildiği bilgilere göre 4,900 kişi gözaltına alınmıştır. Eylemler süresince barışçıl gösteriler polis şiddeti ve müdahalesi ile bastırılmıştır. Eylemlere katılan farklı siyasi görüşlerden, kimliklerden gelen kişiler, kadınlar polis şiddetine karşı bir mücadele yürütmüştür ve ölümlere yol açan müdahalelere barikatlar kurarak kendilerini koruyabilmişlerdir. Ancak eylemler sonrasında polis tarafından öldürüldüğü görüntülerle ispat edilen durumlarda bile ciddi bir soruşturma yürütülmemiştir aksine bir cezasızlık

politikası yürütülmüştür. Üzerinden 3 yıl geçmesine rağmen Eskişehir’de polisler ve bir grup eli sopalı esnaf tarafından dövülerek öldürülen 19 yaşındaki Ali İsmail Korkmaz’ın davası süresince önce sokaktaki kameralar bozuk çıktı, gazetecilerin çabasıyla ulaşılan görüntülerin kritik olan süredeki bölümü ise “kayıp” çıktı. Sokakta öldürülen Ali İsmail’in faillerinin yakalanmaması, cezasız kalması ve üzerinin kapatılması yönünde her türlü girişim yapılmıştır.

Üçüncü yıl dönümünde Gezi Direnişi insanların doğrudan yaşam alanlarını ilgilendiren kararların merkezi bir şekilde alınarak dayatılmasına karşı büyük bir direnişti. AKP hükümetinin bireylerin gündelik yaşam pratiklerine, kimliklerin yaşam biçimlerine, birey ve toplum düzleminde gerçekleşen sosyal ve siyasal gelişmenin seyrine müdahale etmeye meyilli otoriter tavrı, Gezi Direnişini var eden önemli gerekçelerden biridir. Baskının olduğu yerde direniş de vardır diyalektiğinin işlediği Gezi Direnişi, Türkiye’de siyaset yapan kurumların politikalarını oluştururken uzun yıllar boyunca unutmaması gereken bir direniş olmuştur. Tüm bu dinamiklerle birlikte, Gezi Direnişi halen hafızalarında yer alırken, birlikte yaşamın ve Türkiye’nin katı merkezi yapısının yerel demokrasi adına dönüşmesi gerektiğine dair tarihi bir dönem olarak var olmuştur. Bu tarihi dönemi bizzat öznelerin ifadelerine başvurarak araştırılması, eylemler süresince polis şiddetinin ortaya çıkarılması ve cezasızlıkla sonuçlanmaması için yapılması gerekenlerin ortaya konması için bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.